บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันแต่ละองค์กรได้ให้ความสำคัญกับเรื่องต้นทุนการผลิต เนื่องจากข้อมูลด้านต้นทุนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยแสดงผลการดำเนินการหรือประสิทธิภาพขององค์กรได้ ต้นทุนถูกใช้พิจารณาควบคู่กับแนวคิดทางวิศวกรรม ซึ่งถูกนำมาใช้จัดการปรับปรุงภายในองค์กรและเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของต้นทุนเข้ามาเกี่ยวข้อง ข้อมูลในเชิงต้นทุนที่มีรายละเอียดชัดเจนและถูกต้องจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลในการวิเคราะห์ หรือตัดสินใจได้มีประสิทธิภาพ แนวคิดข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนแบบเดิมของระบบบัญชีมีการแสดงรายละเอียดได้ไม่ชัดเจนในเรื่องการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจในเชิงบริหาร เนื่องจากข้อมูลไม่ได้แสดงความสัมพันธ์ว่าเกี่ยวข้องอย่างไรบ้างกับการดำเนินการขององค์กร ระบบบัญชีแบบเดิมจะแสดงต้นทุนที่เกิดขึ้น โดยทำการระบุเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดที่ต้องทำการกระจายไปแต่ละหน่วยงานเท่านั้น ทำให้ผู้บริหารไม่สามารถวิเคราะห์ได้ถึงสาเหตุของการเกิดต้นทุน และไม่ช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจได้ในเรื่องการประเมินว่าค่าใช้จ่ายการผลิต จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรถ้ากิจกรรมของแผนกผลิตเปลี่ยนแปลงไป หรือหากมีวิธีการดำเนินการปรับปรุงพัฒนากระบวนการผลิตเกิดขึ้นภายในองค์กร

ในการศึกษารายละเอียดต้นทุนการผลิตโดยใช้วิธีต้นทุนกิจกรรม จะเป็นการหาค่าใช้จ่ายหรือรายจ่ายในปัจจัยการผลิตที่ใช้ในกระบวนการผลิต การวิเคราะห์ต้นทุนตามลักษณะของกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยเป็นอีกแนวทางที่จะทำให้ทราบต้นทุนในดำเนินกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในองค์กรได้ และเพื่อให้ทราบสาเหตุและปัญหาของกิจกรรมที่เกิดภายในองค์กร ว่าต้นทุนที่ได้เกิดขึ้นนั้นมาจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่ากับผลิตภัณฑ์ หรือเป็นต้นทุนที่เกิดจากกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดมูลค่ากับผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ การนำระบบต้นทุนตามกิจกรรม (Activity Based Costing System:ABC) มาใช้เป็นเครื่องมือของระบบการบริหารต้นทุนจะช่วยให้เข้าใจถึงพฤติกรรมของต้นทุนที่เกิดขึ้นภายในองค์กรได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งเน้นการบริหารต้นทุนจะแบ่งการดำเนินการขององค์กรเป็นกิจกรรม โดยมีการระบุกิจกรรมที่ช่วยให้ทราบว่า การดำเนินการขององค์กรประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง ตลอดจนทรัพยากร ซึ่งหมายถึง ต้นทุน ที่ใช้ไปในแต่ละกิจกรรม

รวมทั้งผลที่ได้ซึ่งหมายถึงผลิตภัณฑ์จากแต่ละกิจกรรมที่ส่งผลให้สามารถระบุต้นทุนในส่วนที่เป็นต้นทุนทางอ้อมได้ถูกต้องและมีรายละเอียดกว่าระบบต้นทุนแบบเดิมที่ใช้ในปัจจุบัน

โดยการศึกษาครั้งนี้ได้วิเคราะห์ต้นทุนการผลิต ในค่าแรงงานพนักงานและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร โดยใช้วิธีต้นทุนกิจกรรมกระบวนการผลิตชิ้นส่วนฮาร์ดดิสก์ไดร์ฟ ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานมีรายละเอียดของข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต ไม่สอดคล้องกับการดำเนินการจึงมีความต้องการแนวคิดข้อมูลหรือแนวคิดเกี่ยวกับด้านต้นทุน ที่จะทำให้สามารถตัดสินใจได้ในการบริหาร ในเรื่องกิจกรรมกระบวนการผลิตหรือการจัดการกระบวนการ เมื่อได้นำแนวคิดการคำนวณต้นทุนการผลิตโดยใช้วิธีต้นทุนกิจกรรมมาศึกษา ข้อมูลที่ได้จะถูกนำมาปรับใช้ต่อเนื่องกับการพัฒนาระบบที่จะเกิดขึ้นต่อไป ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางการตัดสินใจการผู้บริหารที่จะได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนการผลิตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต โดยใช้วิธีต้นทุนกิจกรรมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ศึกษาต้นทุนการผลิตโดยวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเรื่อง ค่าแรงงานพนักงานและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร โดยใช้หลักการของระบบต้นทุนกิจกรรม (Activity Based Costing System: ABC)

2. เสนอแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้กับผู้บริหาร ในเรื่องการลดค่าใช้จ่ายหรือลดต้นทุนจากแนวคิดการวิเคราะห์คุณค่ากิจกรรม

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาและคำนวณหาต้นทุนที่แท้จริงเรื่องค่าแรงงานพนักงานและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ตามแนวคิดของต้นทุนกิจกรรม โดยจะทำการคำนวณผลิตภัณฑ์แกนหมุนหัวอ่านฮาร์ดดิสก์ไดร์ฟ ผลิตภัณฑ์ A ขนาดรุ่น 3.5 นิ้ว ของกระบวนการผลิตชิ้นส่วนประกอบฮาร์ดดิสก์ไดร์ฟ

1.4 วิธีการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทำการศึกษาข้อมูลขององค์กร โครงสร้างองค์กร ผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิตในโรงงานตัวอย่างโดยละเอียด

2. ทำการเก็บข้อมูลต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมด และต้นทุนของผลิตภัณฑ์แกนหมุนหัวอ่านฮาร์ดดิสก์ไดร์ฟ สำหรับผลิตภัณฑ์ A ขนาดรุ่น 3.5 นิ้วจากฝ่ายบัญชี

3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนในแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยใช้แนวคิดของระบบต้นทุนกิจกรรม (Activity Based Costing System : ABC) ตามลำดับดังนี้

3.1 วิเคราะห์กิจกรรม (Activity Analysis) และระดับของกิจกรรม

3.2 กำหนดตัวผลักดันต้นทุน (Cost Driver Analysis) ของแต่ละกิจกรรม เพื่อคำนวณและจัดสรรค่าใช้จ่ายแต่ละรายการ (Cost Element) เข้าสู่แต่ละกิจกรรม

3.3 คำนวณต้นทุนกิจกรรม (Activity Cost) ของกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ A

4. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาทำการประเมินผล จากการนำระบบต้นทุนกิจกรรมมาใช้จากผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการและผู้บริหารในโรงงานตัวอย่างที่ทำการศึกษา

5. ทำการสรุปผลการศึกษาโดยนำข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต โดยใช้ข้อมูลต้นทุนกิจกรรมของผลิตภัณฑ์ที่คำนวณได้ มาพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลจากแนวคิดต้นทุนแบบเดิมจากฝ่ายบัญชี

6. เสนอแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้กับผู้บริหาร ในเรื่องค่าใช้จ่ายหรือแนวทางในการลดต้นทุนในกระบวนการผลิต

การศึกษาในครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการ ตามแผนผังการดำเนินการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 1.1

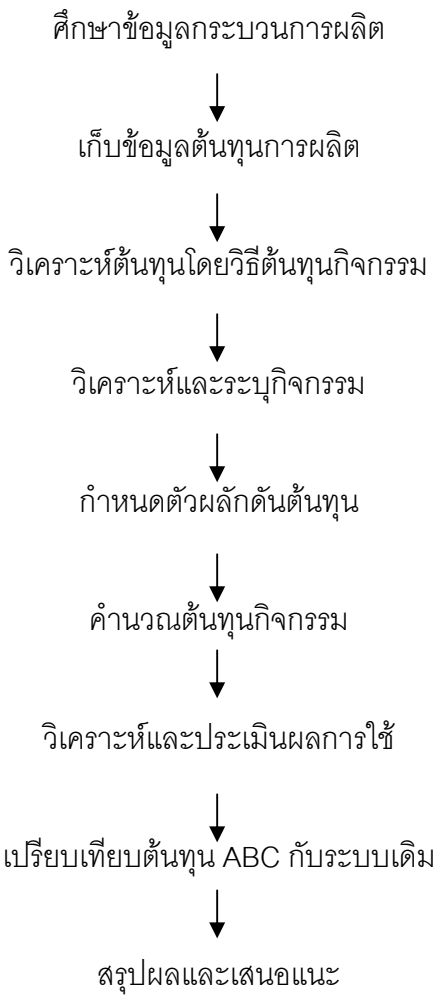

ภาพที่ 1.1
แผนผังการดำเนินการวิจัยตามวิธีต้นทุนกิจกรรม

1.5 แผนการดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาแผนการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต โดยใช้วิธีต้นทุนกิจกรรมมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1

แผนการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตโดยใช้วิธีต้นทุนกิจกรรมในโรงงานตัวอย่าง

ระยะเวลา / ขั้นตอน	ปี 2551							ปี 2552		
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1) ทำการศึกษาข้อมูลกระบวนการผลิตในโรงงานตัวอย่าง	■									
2)ทำการเก็บข้อมูลต้นทุนการผลิตจากฝ่ายบัญชี	■	■	■							
3) วิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนในแต่ละกิจกรรม 3.1 วิเคราะห์กิจกรรม 3.2 กำหนดตัวผลักดันต้นทุน 3.3 คำนวณต้นทุนกิจกรรม			■	■	■	■				
4) นำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาใช้และประเมินผลจากผู้บริหาร							■	■		
5) สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดต้นทุนกิจกรรมการผลิตกับแนวคิดต้นทุนแบบเดิม									■	■
6) เสนอแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต										

■ ระยะเวลาในการดำเนินงาน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาในครั้งนี้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตเรื่อง ค่าแรงงานพนักงาน พนักงานและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร โดยใช้วิธีต้นทุนกิจกรรมในโรงงานตัวอย่างที่ศึกษาจะถูกพิจารณาและนำมาเปรียบเทียบกับการคิดค่าใช้จ่ายแบบเดิมของต้นทุนทางบัญชี ที่เป็นแบบรวมค่าใช้จ่ายในเรื่องดังนี้

1. ทราบต้นทุนที่แท้จริงเรื่อง ค่าแรงงานพนักงาน และค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรโดยคำนวณจากแนวคิดของต้นทุนกิจกรรมของผลิตภัณฑ์ที่ทำการศึกษา

2. สามารถนำแนวคิดต้นทุนกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ กับผลิตภัณฑ์รุ่นอื่น ๆ ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการต่อไป